

Plenum

Torsdag 16.9.2021 kl. 15.59—20.45

2.3. Muntlig fråga om bristen på vårdare (Päivi Räsänen kd)

Muntligt spörsmål MFT 150/2021 rd

Muntlig frågestund

Förste vice talman Antti Rinne: Nästa fråga, ledamot Räsänen, varsågod.

Debatt

16.53 Päivi Räsänen kd: Arvoisa herra puhemies! Perusterveydenhuolto ja vanhuspalvelut uhkaavat ajautua yhä syvenevään kriisiin hoitajapulan vuoksi, mitä on tietysti kiihdyttänyt se, että henkilöstöä on siirretty koronatehtäviin. Erityisen suuri hoitovelka on nähtävissä esimerkiksi suun terveydenhuollossa, mutta myös monia hyvin tarpeellisia leikkauksia on viivästynyt ja niitä on lykätty tämän henkilöstöpulan vuoksi. Me ollaan yhdessä sovittu vanhuspalvelulaista, jonka pitäisi parantaa henkilöstömitoitus vuoden 2023 alusta lähtien, mutta THL on juuri ilmaissut, että tähän tavoitteeseen ei tulla pääsemään nimenomaan tämän hoitajapulan vuoksi. Itse asiassa tässä viime aikoina hoitaja- ja sairaanhoitajamäärät eivät ole lainkaan lisääntyneet vanhuspalveluissa. Kysynkin: mihin toimiin [Puhemies koputtaa] hallitus aikoo ryhtyä, jotta tältä katastrofilta välttyttäisiin terveydenhuollossa?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Kiuru, olkaa hyvä.

16.54 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valvira todella aikoinaan, silloin kun meillä on ollut kaksi isoa vanhuspalvelukriisiä... Toinen on koettu vastikään, sen tuloksena tehtiin vanhuspalvelulain ensimmäisen vaiheen uudistus. Meillä oli kaksi keskeisintä ongelmaa ratkaistavaksi. Toinen oli se, että meillä oli liian vähän hoitajia, ja toinen, että nuo hoitajat olivat sitten muissa kuin hoitotehtävissä eli he siivosivat, pyykkäsivät ja laittoivat myös ruokaa hoitoajalla. Tätä ongelmaa ratkaistiin eduskunnan yhteisenä tahtotilana hoitajamitoituksessa niin, että hoitajat keskittyvät hoitotyöhön ja tukipalveluihin tulee sitten toinen väki, ja samaan aikaan konkreettisia ihmisiä lisättiin vanhustenhuoltoon.

Edustaja Räsänen on aivan oikeassa siinä — itse olin yllättynyt myös kentän sitoutumisesta siihen — että saadaanko väki töihin. Tehostetussa palveluasumisessa vetovoima on selkeästi lisääntynyt, ja se näkyy myös kotihoidon puolella siinä, että tehostettuun palveluasumiseen kyllä hakeudutaan hoitajien näkökulmasta säällisten olosuhteiden synnyttyä [Puhemies koputtaa] nyt myös tehostettuun palveluasumiseen. [Puhemies: Kiitoksia! Aika!] Mutta vanhuspalvelu kakkonen on tulossa.

Punkt i protokollet PR 98/2021 rd

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ja nyt pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Räsänen, olkaa hyvä.

16.56 Päivi Räsänen kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Ongelmana on se, että mikäli todellakin pyritään nyt tähän parempaan hoitajamitoitukseen vuoden 2023 alusta, niin me tarvittaisiin tuhansia hoitajia lisää, ja tällä hetkellä ihan tutkimustenkin mukaan hyvin suuri osa hoitajista pohtii alanvaihtoa, eikä meillä olisi nyt varaa ikään kuin päästää irti yhdestäkään hoitajasta. Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, jotta tältä hoitajapulalta ja uhkaavalta kierteeltä voidaan välttää? Eli jotakin todellakin täytyy tehdä, jotta vältetään tämä katastrofitilanne, josta on jo merkkejä sekä muussa terveydenhuollossa että paikoin vanhuspalveluissa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Kiuru, olkaa hyvä.

16.57 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aloitan vanhuspalveluista ja laajennan sitten kulmaa, niin kuin edustajakin teki.

Vanhuspalveluiden osalta me tuomme eduskuntaan vielä syksyn aikana vanhuspalvelun täydentävän osan eli tuon kakkosvaiheen uudistuksen, joka koskee kotihoitoa ja omaishoitoa. Haluan korostaa teille sitä, että vanhustenhuollossa pitkään jatkuneet ongelmat olivat juuri siellä näiden erittäin kuormittavien olosuhteiden puolella, jotka eivät olleet vetovoimatekijä. Nyt ne on korjattu.

Mutta mistä me saamme yleisesti hoitajia lisää? Se on se päivän kysymys. Minä olen itse hyvin huolissani tästä tilanteesta, huolissani sen takia, että kesän aikana meillä on todellinen hoitajapula näkyvissä joka puolella Suomea, ei vain vanhushuollossa vaan joka puolella, ja sen takia budjettiriihessä päätimme, että hallitus käynnistää sosiaali- ja terveysministeriön johdolla mutta yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa poikkihallinnollisen ohjelman, jonka tuloksena haemme laajasti nyt toimenpiteitä siihen, mistä henkilöstön saatavuus tullaan turvaamaan seuraavien vuosien aikana niin lyhyellä kuin pitkällä tähtäimellä. [Puhemies koputtaa] Tähän työhön on lähettävä nyt heti, ja sen takia tämä kirjaus tuli, koska sitä toivoimme.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Reijonen, olkaa hyvä.

16.58 Minna Reijonen ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Tässä nousivat esille hoitajapula ja omaishoito, ja omaishoidon tukea perussuomalaiset ovat ajaneet verottomaksi pitkän aikaa. Mitä muuta hyvää omaishoitajille on luvassa? Nyt näyttää sille, että kun sote-uudistus tulee, niin voi olla, että omaishoitajien rooli jopa hankaloituu, kun ei enää se lähikunta siinä ole. Niin että mitä hyvää on luvassa? — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Kiuru, olkaa hyvä.

16.58 Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä aivan keskeisin ryhmä, joka kantaa huolta meidän pitkäaikaissairaista, ikääntyvistä ihmisistä ja esimerkiksi vammaisista, on nimenomaan omaishoitajat. Se työ on erittäin arvokasta yhteiskunnalle, ja me tiedämme, että omaishoidossa olisi todella pal-

Punkt i protokollet PR 98/2021 rd

jon asioita kuntoon laitettaviksi, ja kerralla edes tähän hallitusohjelmaan kaikkea ei mahdu. Kun sote-alueet aloittavat — eli käytännössä hyvinvointialueiden aloittaessa aloitetaan yhteistämällä esimerkiksi tämä omaishoidon tuki — se tulee tuomaan merkittävän parannuksen. Mutta omaishoitoa tarvitaan, ja en näe samanlaista tilannetta, että se olisi vaarassa. Mutta kotihoitoon satsaukset, jotka tulevat tämän vanhuspalvelu kakkosen osalta, tulevat myös auttamaan. Ja omaishoidon näkökulmasta tämä koko kokonaisuus on tärkeä, se, että iäkkäät saavat kotiin näitä palveluita ja tuetaan kotona asumista, ja siitä on kysymys siinä vanhuspalvelu kakkosen kokonaisuudistuksessa, joka tehdään vielä tämän syksyn aikana.

Frågan slutbehandlad.